

VESZPRÉMI HIRLAP

POLITIKAI HETILAP.

AZ EGYHÁZMEGYEI IRODA HIVATALOS KÖZLÖNYE ÉS EGYHÁZMEGYEI HIVATALOS TANÜGYI KÖZLÖNY.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. (Tantitoknak egy évre 8 kor.) Egész szám ára 24 fillér.
Hirdetések ára: Egész oldal 32 kor., félooldal 16 kor. stb.

Felelős szerkesztő:
Hossz József dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Egyházmegyei Nyomda. (Telefon: 61.)

Előfizetéseket elfogad és hirdetéseket felvesz: a kiadóhivatal.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők

Békevasárnap.

Vajjon mikor lesz? Ha majd az emberek mind angyalok lesznek! Persze nem körmös, hanem amolyan jó angyalok, megtöltözve ezeknek minden nemes tulajdonságával. Mentések az emberben lakó mindenféle indulatok viharától. Erre természetesen még jó ideig várhatunk. Mig majd az utolsó nagy rostálás kiselejtezi a konkolyt a maga helyére s bekövetkezik az igazak békeországa.

Addig azonban az óhajtott világbéke csak azon ideális lelkek jámbor vágyakozása marad, kik különféle békeligákban egyesülve, siettetni törekcsenek e vágyak teljesülését. E jámbor vágyak teljesülését törekcsenek siettetni a velük kombattáns békeegyesületek, kongresszusok és ünnepek.

Ez a nemzeteket átható nagy vágyakozás revelálódik az államok nemzetközi békekonferenciáján is. Nagy lelkek, a népek legjobbjai nyilatkoztak meg a népek békéjének javára. Hogy mekkora eredménnyel, példa rá az orosz-japán, majd a balkán-háború minden borzalmaival.

Még a világ fel sem ocsudott a háborús borzalmakból — már lent a Délen és fenn a magas Északon már is fenik a kést s nem tudjuk a napot, sem az órat,

mikor teszik a béke torkára, talán a mi nemzeti organizmusunk alakjában...

De mindentek dacára sem szabad csüggedni a béke egy hívének sem. Mikor évezredek tapasztalataiból leszűrődött igazság marad mindig: Si vis pacem, para bellum. Indíts háborút, ha békét akarsz. A küzdelem szintére van itt. A békét sem adják harc nélkül.

Azonban a békéért folytatott küzdelemben ne felejtjük, hogy már is van itt a földön egy békeország. Kétezer éves a léte. Isten országa a neve, a keresztény kath. egyház ez a békeország. A krisztusi ország. Mely itt a földön alapítva, itt él s isteni alapítója szerint még sem e földről való. „Az én országom nem e világból való.” Hol tusakodás, versengés, gyűlölködés folyik és ádáz küzdelmek: Transzcendentális céljainál fogva mégis egyedül való ország, a népek békéjének egyedül való országa. Mert ez maga a béke országa.

Hogy az anyira kívánatos örök béke ennek dacára sem juthatott még tető alá, sőt hogy ez a lehetőség még nagyon távol, talán évezredeket meghébe rejtgető messze jövő homályában lebeg, cseppet sem von le ennek a nagy békeországnak sem érdemből, sem erejétől. Hiszen emberek kezében, emberekért letéve folytatja a mun-

káját. Azt pedig mindenki tudja, mit tettek az emberek e nagy békeország isteni megalapítójával. A nagyheti kálváriai véres esemény mindenre megfelel. Ezt a sorsot örökölte a békeország is. És az embereknek van gondjuk rá, hogy ebben a sorsnak folytonosságában szünet alig álljon be. Nem a kereszténység, e békeország, hanem az emberek gáncsai, üldöző támadásai tehát az akadályozói a világ- vagy örök béke műve betetőzésének.

Hanem azért ne csüggedjenek a békebarátok. A nagypéntekre elkövetkezett a husvét. Kereszthalálra a feltámadás. Amit születések angyalok kívántak az embereknek, kihirdette a békesség országának megalapítását a Föltámadott! — „Békesség nektek.” „Az én békességemet hagyom nektek.” „Nem mint a világ, az én békességemet adom nektek.”

S a békének ezen isteni annuncióját ünnepli az Egyház a fehérvasárnapi evangéliummal. Ez a fehérvasárnap hát az igazi békevasárnap.

Hogy a fehérvasárnap eszméje mennyire kézdi hatalmába venni a lelkeket, semmi sem bizonyítja jobban, mint az a törekvése a jobbakkak, hogy közéletben, irodalomban, művészetben a tiszta lelkiismeret színét, a fehérséges szintétték

A gottesthali kolostor.

(Rajnavölgyi monda.)

Mainzba tekintett ki egyheti borus idő után a felhőkől a nap. Az esős, ködös idő nyomasztólág hatott utikédélyünkre s annál nagyobb volt örömmünk, hogy ép utunk legbajosabb részét, a regényes Rajnavölgyét sugározza be: majd fényével a rég nem látott nap. De kellemetlenül csalódtunk. Másnap más újra a szürke, felhős ég borult ránk, sőt kőd is űlt a Rajnán, mikor a karcu „Hanzán” nekivágtunk a regényes-legendás világnak. Elhagytuk Biebricht, Mosbach és Mombach szépséyes romjait s Niederingelheimon túl a sötétlő ködből előtűntek a „Gottesthali-kolostor” szomorú romjai.

Előkerültek a távcsövek s mindenki feszült kíváncsisággal nézett az erdővezte völgyből kiemelekedő romokra. Szomorú volt elhagyatottságában, szomorú volt ködös környezeté is, de még szomorubb a mondája, mit ott hallottam a kis rajnai háj fedezetén.

A scharfensteini vár repkénnyel övezett toronytoronácán beszélgetve ül egy lovag s egy hölgy. Deli, ifjuszép mindkettő. Rosalgunda a vár urnöje, a hölgy s Kuno, a szomszéd várur deli fia, a lovag. Halkan tárgyálnak — a Katzok és Mausok legújabb csinjeiről, az ingelheimi tornanapokról s észre sem veszik, hogy a bingeni hegyek mögött már lehanyatlott a nap s a sötétlő égről kíváncsian kandikál be egy-egy rezgő csillag. Csendes köröttük minden, nem susog még a lomb sem, csak a Rajna csacsog távoiról halk zenével. S a néma csendben, bámuló vörösképpel jön fel a hold.

A lovag menni készül. De alig nyújtja jobbát bucsuzóra, zsongó lágy dal kél a vár alatt. Az édes dallam, a lágyan csengő hang zsbongva lopódzik a hölgy szívébe. Rosalgunda örömittasan hallgatja; Kuno pedig bosszankodik.

Egy elérhetetlen kedvesről szól a dal, ki fenn a büszke várban van. Ki szép, mint a mosolygó hajnal, bájos, mint a kis virág s kedves, mint az égi angyal. A dalkok szíve vérzik érte, közelébe szeretne fenni, bírni szeretné őt, de mostoha a sors, mert ő csak egy földhöz tapadt, igénytelen pór lantos. S szíve ő nem juthat fel a büszke várba, azért küldi el a dalát, hogy az mondjon el mindent-mindent, mit szívében érez.

A vár hölgye meghatva hallgatja; elandalog a dalon s szörnyen untatja már, mit a lovag csacsog.

Észreveszi ezt Kuno is s bosszusan távozik. Rosalgunda nyugovóra tér, s az ismeretlen dalnokról álmodik.

És azóta, ha leszáll az est s csend borul a tájra, felhangzik a fájó dal a toronyablak alatt. Ott ül az urnó s könnyes szemmel tekint az éjszakába. Szívét zsongó érzés bántja, szerelemtől piheg keble, s nagyon szeretné, ha dalkoka ott űlne mellette. De ő is érzi, mit a pór dalában oly sokat emleget, az lennt van, ő pedig fenn a fényes magasban.

Holdfényes, csendes éj van újra. Rosalgunda újra a toronyablaknál áll s vár mikor hangzik fel az édes dal. De az éj néma marad, most nem dalol a csalógné. Azért a leány csak egyre vár. Tűnedeznek már a csillagok is; közelget a napsugár, s — bezaolom — a legelső, mely a földre ére, egy holdtetemre talál.

Az ablak alatt fekszik a pór, néma ajkkal, kihűlt szívvel, élettelen...

A gyilkost nem kell keresni. Jelentkezett önként. Dicsekedve meséli el Kuno, mint ölte meg egyetlen dőfessel a pórt, ki oly merész volt, hogy a szép Rosalgundáról dalolt. Mely megvetéssel nézi a hölgy az orgyilkost. Nem sir, nem panaszkodik, de lelkében sötét terv fogamzik. Vissza vonul a világtól; lenn a völgyben a csendes kolostor; ez neki jó hely, itt nem bántja senki sem; a világ az szivtelen, kegyetlen. S amit mondott, be is váltta. A gottesthali kolostor a megtört lányt befogadta.

Komor zárkózottságban tölti napjait Rosalgunda a csendes zárdában. Szava senkihez sincs; elvonultan, magába szállva járja a kertnek utait. Ki látja, szánakozva nézi, azt híven, mely bűnbánat az, mi lelkét áthatja, ajkát lezárja. Pedig nem. Lelkét nem köti le az ima; szívet nem tölti be az istenszeretet; embergyűlölettel teit egész lénye, s csak azon gondolkozik, mint bosszulhatná meg, az orvul megölt, s örökre elvesztett kedvest...

Kürtök harsogása, kopók csaholása, vadászok lármája veri fel egyszer a csendes Gottesthali. Csörtetve rohannak az űzött vadak a meredek hegylejtőn; nyomukban a kopók s a hajtók. Reszegés, ropogás, láрма mindenütt, s némán néznek össze e szokatlan zajra a csendes kolostorlakók. Rosalgundát titkos sejtélem fogja el. Csendesen, észrevétlenül kilopódzik a zárdából s a láрма irányában az erdőbe hatol. Szíve hevesen dobog, szeme lázas fényben ragyog, alig bír magával. Fűrészve néz az erdőmélybe, majd leül.

zászlóul, hogy már beszélnek fehér szín-
házzal, sőt fehér kabarról is. Mert irodal-
om és művészet tisztasága is egyik emel-
tülje, vagy lendítő kerek az örök békének.
Minthogy minden lendítője ami a lelkek
harmóniáját istápolja. Ha majd a lelkek
átformálódásával több levegő jut a lelkek
mélyén az isteni szikrának, el fog érkezni
a nagy világ Treuga Deije. Addig csak a
választott lelkek ünnepe lesz a fehérvasár-
nap. Ez az 5 békevasárnapjuk. Ahány lel-
ket meggyőz valaki a béke áldásairól, anny-
nak veszi meg a fehérvasárnap boldogságát.

A keresztény világnézet, érzés és gon-
dolat, kultúra, civilizáció fejlesztése, a lel-
kek mélyére számított nemes érzések fel-
színre hozása és megszentelése mind a
világbéke művét szolgálja. Ennek eszköze:
a kereszt, nem pedig a szabadkőműves
malteros kanál, vagy a nagy Mogen David!

Azért ha ezen a fehérvasárnapon lát-
játok ott az oltár zsamolyánál térdelő
áldozók fehér kis csapatát a béke művének,
tiszteljétek bennük a béke harcosait lilom-
zászlóval kezükben s úgy nézze őket a világ,
hogy ilyenféle az a világbéke, mint aminő
azok szívében nőnek, melyért az emberiség
legjobbjai annyi nemes idealizmussal küz-
denek — mert „ilyenek a menyeknek or-
szága”, — az a vágyva-vagyott örökbeke
ország! Aki ezeket megközelíti, a béke
országához jut közelebb! **Somogyi.**

HIVATALOS RÉSZ.

Esperesi kinevezés. Ö Eminenciája Léránth
Antai ösi plebánost saját kerelmere a palotai al-
esperesi kerület esperes-tanfolyóelői hivatalától
legkegyesebb elismerése mellett felmentvén, uto-
dává Domján Károly, szentiszéki főnök, várpalotai
plebánost nevezte ki.

Bérmálás. Bibornok-püspök ur Öminen-
ciája megbízásából Kránitz Kálmán felsz. püspök
ur Oméltósága a bérmálás szentségét a következő
sorrendben fogja kiszolgáltatni:

F. évi május hó 16-án, szombaton: Szolá-
don (Látrány).
17-én, vasárnap: Szőlősgyörök,
18-án, hétfőn: Lengyeltóti (Gámas).
19-én, kedden: Somogyvár (Óreglak).
20-án, szerdán: Osztopán (Geszt).
21-én, csütörtökön: Karád,
22-én, pénteken: Andocs (Nagocs).
23-án, szombaton: Törökkoppány (Miklós).

egy vén tölgy árnyékos tövébe. Némán, szívzo-
rongva ül fejekén, nem bánja a megriasztott
szarvasok, özek iramodása; titkos sejtése nyomán
csak vár, vár. És sejtelve nem csajja meg. Férfi-
leptek zaja üti meg fülét s kire oly szívzorongva
vár, a bozótból előlép Kuno lovag. Meglepetve
áll meg a leány előtt; állig hisz szemének; ajka
mozdulatlan s csak akkor ocsudik fel, mikor fü-
lébe cseng a leány lágy szava: „Meguntam
a magányt. Szívem csak érted dobog, jer, a tied
akarok lenni örökre.” Azután átkarolja az ifjút;
szerelmesen hozzásimul s megindulnak a meredek
sziklalejtőn.

Kuno örömmittan lépdel a leány mellett, s
az vezet, viszi tovább, le. Így érnek el a mere-
dek sziklapartra, mely alatt már ott folyik méltó-
ságon a Rajna. A leány meg szerelmesebben
simul Kunohoz, még hevesebben öleli át, míg
egyszer csak iszonyu erővel magával rántja a
nyugodt, csendes folyamba. Haragosan kavarog-
nak a megzavart habok, tajtékjuk messze a ma-
gasba csap, majd újra elsimulnak s az ifjú pár
lenn pihen a csendes hullámíriban.

S azóta, ha néma, csendes az éjjel s a ha-
bokra szelid fénnel sűt le a hold, rezgő su-
gári megelevenednek, s a partlakók szívtepőn,
fájón zokogni hallják Rosalgundát.

Perényi Lajos,

junius hó 7-én, vasárnap: *Ajkarendek* (Ma-
gyarpolány és Tösokberénd),
8-án, hétfőn: *Városlód* (Kislód).

Pályázat. *Simonfára* (Somogy m.) a r. k.
iskolához kiegészítő tanító kerestetik szept. 1-ig, ki
kántoriakat is tudna végezni. Fizetése 800 koro-
nának a kiegészítés idejére eső részlete és lakás.
Oklevél nélküli képezdészek is pályázhatnak. A
kántortanító állás szept. 1-ével üresedésbe jön.
Kérvények ápr. 27-ig *Gyenyey György* plebánoshoz
(Zseliczistak, u. p. Simonfa) küldendők.

Husvétii ajándék.

Váratlan öröm érte a szentkirályszabadjai róm.
kath. híveket. Nagyságos és főtisztelendő *Ryos*
István apátkanonok, az általa restaurált templomot
szép husvétii ajándékban részesítette. Gyönyörű,
diszes, terracottából készült keresztutú képeket aján-
dékolt a templomnak. A képeken a lelek mély
bensősége és titokzatos élete van érzéktive, a mely
az arcokon és szemekből visszatükröződik: a hit
drömtelenségét és az Istenember szenvedését élénk
színekben állítják a néző elé. A sikerült alakso-
portosítás, a megfelelő színezés bámulatra ragadja
és áhítatra indítja az embert.

Nagyszombaton „Gloria in excelsis”-re szólalt
meg az új orgona — ugyancsak *Ryos* kanonok
ur bőkezűségéből — amely 7 fő és több-melleg-
változattal bír. Szakértelemmel összeválogatott vál-
tozatai folytán bátran lehet szalonorgonának nevezni.
A regiszterek egyenkint, valamint összességükben
különösen vannak hangolva úgy, hogy legkényesebb
igényeknek is megfelelnek.

A templom összhangzatát mintegy befejezi
az új szent sir. Barokk-stil szerint fából készült, a
templom összhangzatának megfelelően színezve,
szép faragványokkal díszítve, természetűen utánzott
barlanggal, az élek és összes faragványok gazdagon
aranyozva. Különösen élethű és művészi kivitelű
a Krisztus teste.

Ryos kanonok ur ezekkel az adományával
tetézte azokat, amelyeket a templom külső és belső
restaurálására fordított. A szabadi templom így új
kontóben jelenik meg a világ előtt. Százados múltja
tanuja a régiek buzgóságának, megifjodott alakjában
hirdetője az utódok kegyeletének.

Visszonásul mást mit is adhatnak a szent-
királyszabadjai hívek, mint hálás köszönetüket,
szeretettel azon ígérettel, hogy eme drágó ajándékot
megbecsülve kéri a Mindenhatót, áldja meg érte
a nemeslelkű adakozót.

Az új sajtótörvény.

Ista: dr. Illés Dezső.

A sajtóról szóló 1914. évi XIV. t.-c. i. hó
12-én életbe lépett. Azt hisszük, hogy szolgálatot
teszünk vele a nagyközönségnek, ha a törvényt
röviden ismertetjük, hogy annak intézkedései, kül-
önösen melyek mindenkit érdekelnek, lehetőleg
közkeletűvé váljanak.

A törvény hat fejezetből és 64 §-ból áll. —
Az első fejezet a bevezető rendelkezéseket foglalja
magában, a második a sajtórendszert. A harmadik
fejezet a sajtójogi felelősséget, a negyedik a
sajtóeljárást, az ötödik az időszaki kiadója és
szerkesztőségének tagjai között fennálló jogviszonyt
tárgyalja. A hatodik fejezet az átmeneti intézkedé-
seket foglalja magában.

Az első fejezet az alapfogalmakat tárgyalja.
Megállapítja a sajtótermék és az időszaki lap fogal-
mát. A többi fejezetekkel a két alapfogalommal
dolgozik.

Sajtótermék a 2. §. szerint valamely iratnak,
ábrázolatnak vagy zeneműnek műszaki vagy vegyi
uton előállított többszorosítása.

Időszaki lap az egy hónapot meg nem haladó
időközben megjelenő minden hirlap, vagy folyóirat.

A második fejezet a sajtórendszert, a törvény
gerince, 5 alcímre oszlik. Ezek: 1. A sajtótermé-
kek előállításáról; 2. a sajtótermékek terjesztésé-
ről; 3. az időszaki lapokról; 4. a helyreigazítási
jogról; 5. büntető rendelkezésekről.

A 2-ik fejezet első része a nyomda- és kö-

nyomdatulajdonosokat érdekli. Kimondja ez a cím,
hogy minden sajtóterméknek rajta kell lenni a
nyomdatulajdonos, a kiadó és az időszak lapon
a szerkesztő nevének.

Köteletségvé teszi ezen vállalatok tulajdono-
sainak, hogy vállalatukat a törvényhatóság első
tisztviselőjénél bejelentés és minden vállalatukból
kikerülő sajtótermékről hitelesített könyvet vezet-
senek s minden sajtóterméket a vállalatuk szerint
illetékes kir. ügyésznek megküldjenek. Szigo-
ruan ellenőrzik, hogy minden sajtótermék bemu-
tattatott-e. Ezt lehetővé teszi a sajtótermékekről
vezetett könyv összehasonlítása azon kimutatással,
melyet minden hónap elsején az életbeléptető ren-
delet értelmében be kell mutatni az alispánnál a
kir. ügyészhez beterjesztett sajtótermékekről.

Annyit ebből a címből is konstataálni lehet,
hogy az állam *Argus szemekkel* ügyel minden sajtó-
termékre.

A második fejezet második címe a sajtóter-
mékek terjesztéséről intézkedik.

Általában szabály, hogy minden sajtótermé-
ket lehet engedély nélkül terjesztetni vagyis árusí-
tani, ingyenesen szétosztani, közszemlére kitenni,
nyilvános helyen elhelyezni (falra felragasztani),
ugyszintén szétküldeni — csak rajta legyen a
nyomda tulajdonosának neve.

Már a sajtótermékek utcai terjesztéséhez az
alispánnak vagy befűgyminiszternek engedélyére
van szükség — ók az engedélyt megtagadhatják
s a megadott engedélyt visszavonhatják.

Ha az utcai terjesztés tárgya időszaki lap,
akkor abból minden egyes megjelenés alkalmával
a kiadó egy számot az illetékes alispánnál vagy
helyi hatóságnál bemutatni tartozik.

Sajtótermékek utcai terjesztésével csak azok
foglalkozhatnak, akik az illetékes rendőrhatságtól
erre igazolványt kapnak.

A sajtószabadság hívei, vagy mondjuk a kor-
látlan sajtószabadság hívei legerősebben támadták
ezt a címet és nem alap nélkül, mert ezen cím
alján a kormány egy neki nem tetsző sajtóter-
mék utcai terjesztését minden alapos ok nélkül
meggátolhatja és a vállalatra halálos csapásokat
merhet, mert az engedélyezés kérdésében a befűgy-
miniszter végérvényesen határoz és ez a kérdés
a bíróság elé nem vihető.

A második fejezet harmadik címében az idő-
szaki lapokról van szó.

A törvény szerint időszaki lapot mindenki
szabadon alapíthat. Az alapításhoz engedély nem
szükséges, de a lapalapítást a megindítás előtt 15
nappal a kiadó köteles az illetékes törvényhatóság
első tisztviselőjénél írásban bejelenteni. A bejelen-
tést *tudomsul kell venni*, ha az törvény szerű. A
befűgyminiszteriumnak mint második fokú hatóság-
nak elutasító határozata ellen a *közigazgatási bíró-
sághoz* panasszal lehet fordulni.

Ha az időszaki lap politikával is foglalkozik,
kauciót kell letenni, mely, ha a lap hetenkint leg-
alább 5-ször jelenik meg, Budapesten 50000 kor.,
vidéken 20000 kor., egyéb esetekben Budapesten
20000 kor., vidéken 10000 kor.

A közönséget a fentebbieknél már jobban
érdekli a negyedik cím, mely a *helyreigazítási*
jogról szól.

Hatóság vagy magán személy, akiről vala-
mely *időszaki lap* nyíltan, vagy burkoltan valótlan
tényeket közölt, vagy valós tényeket hamis színben
tüntetett fel, követelheti, hogy a lap ugyanazon a
helyen, ahol a közlemény megjelent, helyreigazító
nyilatkozatot tegyen közzé — díjfizetés nélkül.

A helyreigazító nyilatkozathoz megjegyzést
fűzni nem szabad, de a szerkesztő röviden meg-
említheti, hogy fenntartja vagy nem tartja fenn azt
a közleményt, melyre a helyreigazító nyilatkozat
vonatkozik.

Ha a helyreigazító nyilatkozatot közzé tenni
nem akarják, akkor panasszal lehet az illetékes
járásbíróhoz fordulni. A bíróságok legkézsőbb
harmadnapra tárgyalást tűznek, a tárgyalást elna-
polni nem lehet, egy foku felebbezés határideje
24 óra, a felebbezés előtt szintén 3 napon belül
kell határozni.

Ha a bíróság a panaszt alaposnak találja, a
szerkesztőt a helyreigazító nyilatkozat közzétételére
és a költségek viselésére kötelezi. Ha a szerkesztő
a közzétételt elmulasztja, a bíróság öt újabb anny-
szor kötelezi, amennyiszor szükségesnek látja, egy-
uttal elrendelheti, hogy a nyilatkozatot a mulasztó
szerkesztő költségére ugyanazon a helyen vagy
másutt megjelenő egy vagy több időszaki lapban
közvetégyék.

Az ötödik cím a büntető rendelkezések címe
alatt a sajtóvétségekkel és kihágásokkal köt *csinos*

csokrot. Ezek a vétségek és kihágások legnagyobb részben a fentebbi fejezetekben foglalt kötelességek sankcióit alkotják, de néhány önálló, fontos vétséget és kihágást is alkotnak, melyeket különösen kiemelendőknek tartok. Ezek a 24. § 1., 6. és 7. pontjában vannak.

A sajtószabadságnak nemcsak a kormány lehet ellensége, amikor a gondolatnak szabad közlését meggátolja, hanem a nyomdai alkalmazottak is, akik a nekik átadott közlemény vagy hirdetés kiszédését vagy az ezzel összefüggő egyéb teendőket másokkal való előzetes megbeszélés alapján megtagadják, ugyisint azok a nyomdai alkalmazottak, akik más ily közlemény vagy hirdetés kiszédésében, vagy az ezzel összefüggő egyéb teendőkben másokkal való előzetes megbeszélés alapján erőszakkal vagy fenyegetéssel meggátolnak, vagy meggátolni törekednek.

Ezt a vétséget a törvény 15 napig terjedhető fogházzal bünteti.

A sajtószabadsággal vissza is lehet élni. — Különösen vet a sajtószabadság ellen:

aki fenyegető, vagy toladó magatartással a maga, vagy más részére bárkitől pénzt vagy más előnyt kér vagy kieszközöl azért, hogy a sajtóban valamit elhallgat, helyreigazít, vagy az ellenértékkel arányban nem álló díjért egyébként valamit közltesz, továbbá

aki szándékosan valótlan hírt tesz közzé és ezzel kárt okoz.

Ezekre a vétségekre a büntetés egy évig terjedhető fogház és 2000 koronaig terjedhető pénzbüntetés.

Vigyazni kell tehát a riporter és hírküldő uraknak, mert szörnyen a körmükre koppanhatnak.

A törvény büntető rendelkezéseit egyébként szintén nagyon kifogásolták, mert a közvelemény azokat drákói szigorúknak tartja.

A jövő számban a sajtójogi felelősség kérdésével, a sajtóeljárásról és az átmeneti intézkedésekről ismertetjük.

„Az Érdekes” világléte.

Mindenki sejtheti, hogy az Érdekes Újságról van szó.

Még élénk emlékekben vannak P. Bús érdekes előadásai a világléteiről, melyekben nem egyszer hangsúlyozta, mily ügyes módon tudja az ateista világléteiről követni lassan-lassan átváltoztatni istenhívő, krisztusi, tehát morális alapon álló világléteiről. Hallunk tőlük valami szép, de üres frázist, olvassuk újságaikat, folyóirataikat s észre sem vesszük, mikor már igen sok dologban, ethikai fellegében velük tartunk mi is, kik különösen viseljük a „jó katolikus” címet.

Íme egy példa. Vaskos példányban jelenik meg nagyszerűen az Érdekes Újság s homlokán ott diszeleg modern betűkkel „Az Érdekes Újság husvéti száma” s ami csakugyan érdekes, ára nem 24, hanem 40 fillér. S mi sietünk megvenni, mert az tényleg érdekes lehet, hisz 40 fillér és hozzá husvéti szám. A papíros is meger annyit. Lászan forgatjuk, lapozgatjuk s keressük benne a husvétet. De nagyon csalódunk, mikor mindent találunk benne, csak husvétet nem s észre vesszük, hogy az egész számnak annyi köze van a husvéthoz, mint a hontentották vagy a busmanok carjának a debreceni merénylőkhöz. De hisz homlokán ott diszeleg legnagyobb, legártalmasabb és legjelentősebb ünnepünk neve, hát csak kell benne lenni valaminek a husvétől is. Átlapozzuk még egyszer s még ekkor sem találunk semmit s erre már kiviláglik, hogy a „Husvét-i szám” kiírása nem egyéb cégérnél, az illető lap kelendőse érdekében. Csak az egész, hogy legszentebb ünnepünk nevének bitorlásával fogjanak meg bennünket a saját világléteiről számára. Mert józan világléteiről egy olyan husvét-i lapszám, melyben a husvétől egy szó sincs, csatlétek lehet, de husvét-i szám az nem. Különben ítélenek az olvasók.

Ady Lajos vonultatja fel az írói gárdát az ugynevezett „szép”-irodalmi részben „Margit szerencsése” c. cikkével, melyben egy kisvárosi albiró feleségét összetéveszti a fiatalosság egy kaszínóval, persze a feltűnő hasonlatosság folytán. A pikantéria, hogy egy helybeli albiró feleségéből kaszínó lett, sok látogatót vonz a kávéházba, míg a családás nyilvánossága nem lesz. Utána Molnar Ferenc tréfál „Józsi tiltott előnyöket élvez” c. tréfájával, melyben a szomszéd laboránsnál csokoládó szobalányt az alig pár tavaszi ért gagyogó urfi e szép szavakkal apostrofálja: „Azt a zivataros Uristenit neki, mit csinál itt maga juicsa.” Az egész

tréfa különben szomorú képe a mai modern gyermekpedagógiának, ezt nevezik tréfának. Méltó folytatása ennek Brodi Sándor „Két munkása”, kinek moráljában a novellájában honetttul megfér u. n. két férj, egy feleség mellett, minden félékenység s a házassági jog minden sérelme nélkül vagy legalább is, de csak Brodi agyában, az igazí férj nem veszi eltek sértését hazasságtörésnek. Hellay Jenő a férj megcsaló Lignyéről cseveg. Kemény Simon az évig keresztet a halállal egy notórius lumpot, kire midőn vegre rátalál, akkor sem veheti birtokba, mert öngyilkossá lesz. Lakatos László „Két vérteshadnagya”, két testvér öngyilkosságának meleg és résztvevő színekkel festett apothéozis. Egy — saját bevallása szerint — félszeni nő zavaros víziói zárják be a szép-irodalmi részt, melyben szó van kis szoknyáról, galilei parasztról, ligeti fakról, Krisztus és Abel éjszakáiról, Dávid szoltáiról, Mater Dolorosáról, „két dermedt csiládról, teleátkozva csomókkal, teleköve tehenet” a keresztnek fájáról, de egész zseni legyen az ki megértse, miért ita ezeket össze a félzseni.

Ezért a talalomért kapta e szám e szép címet: „Az Érdekes Újság husvét-i száma”. Hol van itt a husvét? Jobb lett volna talán e cím: Az É. U. Moralisaniti száma. S nem kell-e igazat adnunk Búsának, mikor nemcsak ebben a számban, hanem majdnem minden számban olvashatunk ilyeneket, hogy lassan-lassan élmősodik igaz világléteiről, csoklen morális érzékünk az ateista világléteiről újságok olvasásával s észre sem vesszük, hogy mi is helyesebbük a pikantiériát, megszokjuk az isten nevének per „isten” írását, nem találunk semmi immoralisat a hazasságtörésben, az öngyilkosság az meg valóságos heroikus tetté magasztal bennünk. Szóval könnyen belejuthatunk Molnar Ferenc tréfái közé, ki ekkent tréfálózna szelímesen rajtuk: „Aki korpa közé keveredik, megszék a disznók.” Egy olvasó.

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

I. Ebben a hónapban a „Pesti Hírlap” hozott sorozatos cikket „Beszélő számok” címen. Írója Mucius Scarola volt. Nem tudom, kit rejt ez az álnev. de bárki legyen, igen odosan írt. Egy és más nagyon megfogadta a figyelmemet, különösen abban a sorozatban, ahol a mi iskoláinkról, ifjaink pályaválasztásáról, a szülők ferde és javítóhatatlan fellegásáról írt.

Nem egészen erről, de ezekhez hasonlóról szeretnék én is most írni valamit, azonban sokkal kisebb hatások között és speciálisan csak a „Késmárki m. állami szövőipari szakiskoláról.”

Minden félreértés elkerülése végett kijelentem előre is, hogy ez a pár sor nem akar valami szert lenni a szülőkhöz, vagy az ifjúsághoz. Nem! mert ahhoz még sajnos igen keveset tudok, hogy valakinek direktívákat adhassak. Hanem csak egy kis tájékoztatást szeretnék nyújtani, de azt sem általánosságban, hanem — amint már mondtam — csak az én iskolámról, mely nagyon megérdemli, hogy az országban azok, akik valamikor a textilpályára jönek, ismerjék. Hiszen úgy is az a baja ennek az iskolának, hogy a legtöbben még a letelezéséről sem tudnak. Sajnos, felső helyeken pedig — nem tudom miért — nem intézkednek, hogy a közönségnek módjában álljon róla tudomást szerezni. Ha meg tudja tenni a budapesti Keresk. Akadémia, hogy minden tanévelőtti hónapban befűldi prospektusát az ország nagyobb lapjainak szűzlett céljából, megtehetné azt ez az állami iskola is. Kifizetődne nagyon, ehhez kétség sem fel! Hány magyar ifjut fártana itthon és távol külföldi iskoláktól az a tudat, hogy hazájában is van európai nívójú iskola, ahol épen ugy, sőt a szovjetizmus minden vadja nélkül modhatjuk, hogy jobban megszerezheti a szövőmesterség minden csinájá binját, mint azokban a kihíresztett külföldi iskolában.

Sajnos azonban, itt az emberekben is van hiba, mert a mi közönségünk még tulajdonul hódol mindennek, ami külföldi. Sokszor azonban — hála Istennek rajta veszt! Igy történt azután, hogy igen sokan alaposan csalóda kénytelenek véleményüket nyilvánítani és azok mellé állani, akik elég józanok voltak ahhoz, hogy nem engedték magukat rászédni olyan áramlatoktól, amelyek hasonló jelszavakat hordtak zászlóikon, mint: Csak ki külföldre! Minden körülmények közt külföldre! stb.

Ezen jelszavak hatásának tudható be, hogy

a legujabb időköz ifjaink meglehetősen sűrűn látogattak a külföldi iskolákat. Újabbban örvendés javulás állott be, ami tapasztalható a budapesti Keresk. Akadémián is, mely intézetnek még nem régen bizony elég kevés hallgatója volt, mert a magyar ifjuság, mikor kezdett a kereskedelmi pályára szállingózni, szívesebben látogatta a grazi, wieni, leipzigit iskolákat. Az 1913/14. tanévre azonban már ki kellett bővíteni a pesti akadémiát, mert annyira megsaporodott a hallgatók száma.

Remélhetőleg így leszünk a „Késmárki Állami Szövőiskoláival” is! Mondhatom megérdemli, mert minden tekintetben jól épített és szervezett iskola. Kifűnő tanerőkkel, akiknek mindegyike vagy mérnök, vagy a szakmába vágó felsőbb iskolát végzett tanarembert. A jól gyakorolt művezetők mindegyike igen értelmes ember; közülük kettő már önálló is volt, a másik kettő meg majdnem mindegyik nagyobb honi gyárban megfordult. Ez nagy haszon ránk nézve, mert ezek az emberek, tevé jöndulattal irántunk olyan dolgokat is tudnak mondani, amelyek már jóval felül vannak a tanterv előirta nívón. Jóllehet, az a tanterv felöllel mindent, amire nekünk szükségünk van.

Az iskola szervezői pedig gondoskodtak arról, hogy mi ugy elméleti, mind gyakorlati szempontból mindent a legmodernebb és legtokeletesebben megtanulhassunk. Ezt lehetővé teszik a jól felszerelt tantermek, kézi-és mechanikai műhelyek, a helybeli Wein-fele lenszövőgyár, Greisniger-fele gyapjuszövőde és a szomszéd Nagy-Eör közegben levő fonógyár.

Tantermeinkben megtalálunk mindent, ami a szöves elméletének megtanulásához szükséges; a műhelyekben pedig a legmodernebb gépek egész tömegét, amelyeket a szöves gyakorlati el-sajátítása megkiván. (Olyan embereköl, akik hasonló külföldi iskolákban jártak hallottam, hogy sehol ennyi alkalom nincs a tanulásra, mint itt, mert a külföldi iskolák nagyon specializálódtak.) Ezt az utóbbi céit szolgálják azok a meglehetősen sűrű kirándulások, melyeket helyi és vidéki gyárakba tesznek.

Hatalmas szakkönyvtár, sok szaklap, kifűnő laboratórium, rajztermek állanak még a tanuló rendelkezésére. Mindegyik egy-egy szaktanárral az elén, akik irányítják a hallgatókat. Illetve irányítanak, ha volna kit; t. i. az intézetnek aránylag igen kevés a hallgatója. Ez talán különösen hangzik az előbb elmondottak után, de sajnos így van, mert a tanulók száma a három évfolyamban, beleszámítva a textiltanfolyam hallgatóit is, összesen 45, ha van!

Illés György,
a késmárki textiltanfolyam
hallgatója.

A felső kereskedelmi iskola új épülete.

Megvalósul a terv, hogy az állami felső kereskedelmi s polgári iskolát kettevélasztják s előbbi új palotába költözik. A kormány 450 ezer koronát vett fel erre a célra az 1914/15-iki költségvetésbe s így az építkezést ebben az évben megkezdhetik. Helyül a város az iparostanonciskola s a Veszprémi Takarékpénztár között levő üres telket jelölté már ki két évvel előbb, az Ovári-utcában. Ez a terület azonban az óvári-utcai oldalon keskeny s a tervezett épület céljára nem elég. Az építkezés csakis akképen lehet megoldani, mint már tervezték is, hogy a betű alakban beépítik az iparosiskola mögött levő területet is. Hogy azután ily megoldással ugy az új iskolának, mint az iparos-és kereskedelmi tanonciskola régebbi épületének közel 300 tanuló óráközi levegőzésére jut-e elégséges udvar, azt a pontos felmérés állapíthatja meg. Ha ugy marad, amint egyszer már kijelölték, az iparosiskola csaknem udvar nélkül marad, pedig az a sötét, tágas szuterén, mely korahelyül épült, de amely csak a lépcsőlejárát keskeny nyílásán át alig kaphat elégséges levegőt, tanulók óráközi pihenésére legföllebb csak a téli időben alkalmas. Megoldható volna azonban ez a terv mindkét iskola igénye szerint, ha az iparosiskola az elvesztett terület helyett a városház felé eső oldalán kapna szép kerttéllel kiképzett üres helyet, vagyis, ha arra a helyre más épületet nem emelnének. Hogy az új kereskedelmi iskola a kiszemelt helyre épüljön, kivánatos teszi két körülmény is. Először az, hogy az alapozás drágavolta miatt ott magánember alig építhetné, másodszor pedig az a körülmény, hogy legszöves középületeink ugy is elég félreeső helyen vannak. Jusson legalább egy a szem elé is.

H I R E K.

— **Husvét.** Évek óta nem volt oly kellemes husvétünk mint az idén. Mosolygós, verőfényes napok virradtak ránk a nagyhét utolsó napjaiban, valamint az ünnepnapon. A székesegyház mindvégig nagy látogatottságnak örvendett. Jeremiás siralmainak meghallgatására, ugyszintén a nagy-penteki csonkamisére s a szentsír látogatására élénk buzgósággal jelentek meg városunk káth. hívei. A szép estén a feltámadási körmenet impozáns benyomást keltett a káptalani lakóházak és a Szentháromság-szobor villanyfényvel történt kivilágítása mellett. Husvét napján bíbornok megyéspüspök ur végezte az ünnepi misét ugyanazon fényes segédlettel, mint nagyesütörtökön. A szent mise után bucsut hirdetett és szentbeszédet mondott. Az ünnep délutánján *Ipsics István* IV. é. papjövendék prédikált. Husvethetfőn dr. *Redey Gyula* nagyprépost celebrálta a szent misét.

Elismerés illeti a város rendőrkapitányát és rendőrfogalmazóját ügyes buzgókodásukért. Régen láttunk a feltámadási körmeneten oly példás rendet, mint az idén. Ebben nekik is részük van. Ezenkívül a rendőrkapitányság nagypenteken tekintettel a nap jelentőségére, nem engedélyezett semmiféle szórakoztató előadást a moziban és cirkuszban, a vendéglőkben és kávéházakban pedig e napon betiltott minden zenét. Helyes! Debusset pridem.

— **Miniszeri tanácsos.** Mult számunkban megírtuk, hogy *Fauszt Elek*, veszprémvármegyei pénzügyigazgató nyugalmába vonul. Ehhez a hír-adásunkhoz most hozzáadjuk, hogy a nyugalmába vonult p. ú. igazgatónak Ö Felsege a király, sok évi hű és buzgó szolgálata elismerésül a min. tanácsosi címet adományozta.

— **Köszönet.** Főmagasságú Ö Főtisztelendő Bibornok megyés Püspök Ur Ö Eminenciája a somlószlói plébániához kapcsolt Kerta főkelemlom külsejének renoválásához és kerítésének újonnan építéséhez 800 K-t volt kegyes kiutalni, amelyért az Ur nevében hódolattal hálás köszönetet mond a plébános.

— **Eljegyzés.** *Schuller Arhur* marosvásárhelyi banktisztviselő, *Kopácsy Micaela* (sz. *Schuller Gusztávné* sógora, eljegyzte *Suly László* bajos leányát. *Mariskát*.

— **Husvét ajándék.** Bibornok megyéspüspök urunk Ö Eminenciája a veszprémi székesegyházi ének- és zenekar tagjainak is kellemes husvétit szerzett. Méltányolta az egyházi ének- és zenekultusz terén kifejtett buzgókodásukat s érdemeik elismerésül 1000 K-val ajándékozta meg őket.

— **Előadás a Szabadliceumban.** 1914. ápril. 15-én dr. *Rainprecht Antal* bankigazgató tartott előadást Schakespeare „Hamlet”-jéről. Az előadásról szóló részletes és kimerítő tudósításunkat lapunk legközelebbi számában fogjuk közölni.

— **Adományok.** Néger Agoston apostoli protonotarius, székesegyházi olvasókanonok 400 koronás adományával a Szent István-társulat, 200 koronás hozzájárulásával pedig a Káth. Tanár-egyesület alapító tagja lett.

— **Aranymisés plébános.** *Róthy Mihály* kislódi esperesplébános, tb. kanonok a közeli napokban tölti be aidozságának 50-ik esztendejét. A devescer—városiúdi tanítókor, melynek *Róthy Mihály* egyházi elnöke, ebből az alkalomból nagy ünnepségre készül. Az ünnepelés színhelye az első vandorgyűlés lesz, melyet május elején Városlódon tartanak. Ezen a gyűlésen új elnököt is választ a kör, mert mostani elnöke, *Birnauer János* Bokonyszentivánra, a pápai kör területére költözött.

— **Iskolai ünnepély.** A veszprémi káth. el. fiúiskola ápril. 11-ike, vagyis nagyszombat helyett ápril. 18-án ünnepelte meg a 48-as törvények szentesítésének emléknapját. Szavaltak s szepen előadott énekszámok előzték meg s követték *Szanyi István* tanító szép ünnepi beszédét. A városi hatóságot az ünnepélyen *Némethy Elek* aljegyző képviselte.

— **Közügylés.** A veszprémi Ipartestület f. évi közgyűlését ápril. 26-án tartja a városház nagyertermében. A gyűlés tárgysorozatának érdekesebb pontjai az elnökválasztás s az előjáróság megválasztása lesz. Az ipartestület mult évi bevétele 7644 kor. 20 fill. kiadása 7471 kor. 94 fill., maradvány 172 kor. 26 fillér volt. A testület vagyonja 30.524 korona. Az elaggott iparosokat segélyző alapprobl segélyezésre kiadtak 360 koronát s így az alapítóke ma 8256 korona.

— **Missio.** A nagyhéten Szentgyörgyváron missiót tartottak a budapesti és pilisecsabai lazarista házak tagjai: *P. Báthor* és *P. Horváth*. Gyönyörű ünnepségek keretében folyt le a szent missio, mivel a nagyhét fenséges szertartásaival volt összekapcsolva. A szomszéd falvak népei processzióval övönlőttek ide, még a másik esperesi kerületből is csak egy folyt a nép; a plébánia hívei mind hozzájárultak a szentségekhöz, köztük maga a kegyur és családja is. Azonfelül a szomszéd plébániák népének megszámlálhatatlan tömege. A missio mélyes hatású volt a néptömegre és erős hitbeli meggyőződést vaitott ki a hívők lelkéből. Itt is beigazodott az, hogy a missziók a hitélet megerősítésének hatalmas tényezői.

— **Köszönet.** A kaposvári ker. szociális egyesület elnöksége ez uton is hálás köszönetet mond fűd *Kéri Elek* attalai plébános urnak, ki a nevezett egyesületnek 20 koronát volt szives adományozni.

— **Halálozás.** Özv. *Benkó István* szül. Leitner Erzsébet f. hó 14-én életének 71-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 16-án volt. A megboldogultban *Benkó Károly* dr. helybeli ügyvéd edesanyját gyászolja.

— **Gyűlés.** A „Szabad Polgárak Pártja” f. hó 18-án gyűlést tartott a Zuschmann-fele vendéglőben. Megvitatták a f. hó 27-én tartandó városi közgyűlés tárgyait s egy fontosabb várospolitikai, mint a párt beületét érintő kérdésekben is meg egyező vélemény alakult ki.

— **Megszűnt a vörhenyjárvány.** Veszprémvármegye ahszpanja a városban dühöngő vörhenyjárványt megszüntetnek nyilváníttta, mire a rendőrkapitány a járvánnyal kapcsolatos intézkedéseket hatályon kívül helyezte.

— **A Pázmány-szobor.** A XII. Országos Katholikus Nagygyűlés elé az Országos Katholikus Szövetség javaslatot terjesztett, hogy a nagygyűlés felszorgalomódás útján kerje Pázmány Péter szobrának évek óta halasztott felállítását s ezzel az 1897-ben kelt királyi elhatározás végrehajtását. Az Országos Katholikus Szövetség e határozat alapján a nagygyűlést követő napon Ö Felsegéhez kérvényt intézett. Már megkezdtek a Kigyó-terén az erre kijelölt helyen a szobor felállítási munkálatokat.

— **Hírek Devescéről.** A devescéri lövészegyesület hetfőn tartotta meg évi rendes közgyűlését, *Balogh Mihály* gyógyszerész elnöklete alatt. A mult évi zárszámadás jóváhagyása s az ez évi költségvetés megállapítása után a régi tisztikar s választmányt egyhangulag, közfelkiáltással, újra megválasztották. A választmányba új tagul *Koller Miklós* rk. káplán került, míg a tisztikarba új jegyzőül *Kondor Ferenc* rk. tanítót választották meg. — A devesceni nőegylet telen tervezett, de a vörhenyjárvány miatt elhalasztott hangversenyét vasárnap, e hó 19-én tartja meg a Bellovits vendéglő összes helyiségeiben. *Balogh Mihály* zongorázik, *Barczaróter Beláné* (a soprano vezető kir. ügyész neje) énekel, *Győrffy Juliska* kisasszony melodramát ad elő, *Ipsics Gyula* szavala, a rk. és izr. iskola 14 tanulója pedig gyermekszindarabot ad elő. A hangverseny iránt városszerge nagy az érdeklődés. — A devescéri tisztviselők mozgalmat indítottak, hogy magasabb lakosztályba sorozzák őket. Értesülésünk szerint a mozgalom eredménnyel kecsegtet s ha a jelek nem csálnak, annak teljesülése mielőbb valóság lesz.

— **Vallásos ünnepély.** A veszprémi ágost. h. evangélikus egyházközség április 26-án d. u. 4 órakor vallásos ünnepélyt tart a templomban, melynek műsora a következő: 1. Közének, éneki a gyülekezet. 1. lma. Nt. Hofbauer Pál nyug. ev. esperes-lelkész. 3. Megnyitó beszéd. Nt. Baldauf Gusztáv püspöki titkár. 4. Régi egyházi ének. Káldy Gy. Vegyeskar. 5. A keresztény egyház és a művészetek. Felolvassa Nagy Sándor poig. isk. tanár. 6. Miatyánk. Kapi Gy. Szólóének. Waszindák Mili. 7. A szivarvény. Várady Antalról Sra-valja Hoffmann Rezső felső keresk. tan. 8. Wieux temps Adagio Religioso. Hegedűn és harmoniumon előadják *Cornelius János* és *Ritter Lőrinc*.

9. Az öreg zsolttáros. Lampérth Gézőtől. Szavajla Kamarell Pál. 10. Szent érzélem tölti keblem. Mozart. Vegyeskar. 11. Záróima. Horváth Dezső év. lelkész. 12. Közének. Éneki a gyülekezet. — Az ünnepély végeztével az építendő orgona alapja gyarapítására az ajtónál gyűlést rendeznek.

— **Egy tanítóról.** Ritka elismerésben lett része *Farkas Béla* boifai tanítónak. Ugyanis már nyolc éve működik Botán. Évente 120—130 gyermek jár a keze alá. De ő hivatala magaslatlan állva, jó szívet és meleg szeretettel teljesítette nehéz feladatát. Most nagyesütörtökön a községi képviselőtestület — mivel az iskola községi — 100 korona személypótlékok szávozott meg neki egyhangulag. A megértés sok jóra vezet. Szép szó, szeretet s munkásság kapja meg jutalmát.

— **Pénzügyi bizottsági gyűlés.** A városi bizottságok között ketségkivül legfontosabb a pénzügyi bizottság. Sajnos, a tagok még sem nagyon érdeklődnek gyűlései iránt. Az ápril 4-én tartott ülésén a városi tisztviselő, vagyis a hivatalos tagokon kívül egyedül *Weisz M. Ignác* volt jelen. Emiatt — s ezt maga a bizottsági tag is kérte — a fontosabb dolgokat az ápril 6-iki gyűlésre kellett halasztani.

— **Uj lelkész.** Az elhalt Gózon Gyula örökébe, a szentgáli ref. lelkész állásra a hitközség nagy szavazattöbbséggel *Somogyi Zoltán* siomarosi ref. lelkészt választotta meg.

— **Műkedvelő előadás.** A somogysámonyi Káth. Olvasókör tagjai a husvét ünnepében igen sikerült műkedvelő előadással gyönyörködtették a falu és vidéknek közönségét. Színre került a „Magyar szivek honszerelme” c. három felvonásos hazafias darab, melyet ötször egymásután adtak elő osztatlan tetszés mellett. Délutánoként inkább a tanulóifjúságnak játszottak, esténként pedig a felnött közönségnek. A látogatottság oly nagy volt, hogy sokan be sem fértek s várniok kellett a következő előadásra. E nagy érdeklődésre a szereplők rá is szolgáltak, mert egytől-egyig kitünően játszottak. A betanítás fáradságát Ragacs Kálmán káplán és Takáts Pál olvasókori alelnökök vállalták, s jutalmukat meg is találták a páratlan szép sikerben.

— **Haza hozták.** *Simon János* honvédőrmester 46 éves korában elhalt Pécsen. Holttestét f. hó 17-én szülővárosába, Veszprémbre szállították s itt helyezték örök nyugalomra.

— **Téglagyár Balatonkenesén.** Az új vasut új korszakot hozott a Felső-Balaton mellé is. Kenese is erősen fejlődik. Az építkezést megnehezítette, hogy távolról kellett az építőanyagot szállítani. Ugy halljuk, hogy az ottani gazdák téglagyárat létesítenek, mely nemcsak a helyi, hanem a vidéki szükségletet is kitünő anyaggal látja el.

— **Bezerédj Viktor szoboremléke az Al-mádi Gyermekszanatóriumban.** *Bezerédj Viktor* volt belügyi államtitkárnak, Veszprémvármegye nagynevelő szülőföldének szép magyar egyéniségét, amely tele volt jóakarattal és lelkesedéssel, minden iránt, ami magyar, ami humánus, most készűl megörökíteni az Ofensége *Höhenberg Zsófia* hercegnő leglőbb védnöksége és gróf *Zichy János* kormányzata alatt álló Zsófia Országos Gyermekszanatórium-Egyesület, amelynek az alapítás óta ügyvezető elnöke volt és amely az ő áldásos munkásságának fellette sokat köszönhet. Dr. *Óvári Ferenc* orsz. képviselő kezdeményezésére a Gyermekszanatórium-Egyesület a Balatonalmádi Zsófia Gyermekszanatóriumban fogja *Bezerédj* szoboremlékét elhelyezni. A szobor *Ligeti Miklós*nak, a kiváló szobrászművésznek lesz értékes alkotása. A szobor még szükséges költségeit társadalmi uton kívánja az egyesület most beszerezni és ezuton fordul Veszprémvármegye hazafias társadalmához, amely eddiget is nemes érdeklődéssel kísérte a gyermekszanatóriumi mozgalmat, hogy *Bezerédj* Viktornak, a legderekabb magyar férfiak emez igazán kiválójának emlékehez hozzájárulni sziveskedjék. Az adományokat lapunk szerkesztőségére is átveszi, egybökent pedig a Veszprémi Takarékpénztár kezeli a szoboralapot és legelőszérűbb a befizetéseket közvetlenül a Veszprémi Takarékpénztárhoz küldeni, s az utalványszelvényen jelezvén, hogy *Bezerédj* emlékére szól a befizetés.

— **Halás után teljes.** Magyar ember a halat áruló „fiszerket” mondja halasnak. Egy ilyet nagyesütörtökön büntetett meg a rendőrség. Mult penteken tetesekre került a sor, amennyiben dr. *Török Gyula* rkaptány néhány tetjamsítót fejenként 78 koronára büntetett. Hadd fizessenek a hamisítók!

— **Tűz.** Schmid szénásvölgyi bérlő majorjában nagy tűz pusztított husvétvasárnapján. Valószínű, hogy gondatlanságból történt, mert a jelek ismét cigareta, vagy pipára vallanak. Először egy nagy kazal szalma égett le, ennek tüze lángot fogott az istálló; amely tíz darab marhával együtt leégett. Innen a dísznóákrá csapott, amelyek izé-porrá égtek a benne levő sertésekkel. Biztosítás révén a kár józse megrűl.

— **Műkedvelői előadás Nemetegresen.** Szepen sikerült színelőadás volt husvét másnapján Nemetegresen Anyos Ferenc kántortanító buzgólkodásával megalakult Kath. Olvasókör javára. Előadásra került „Kőszá Jutka” népszimű. Az előadásról csak szívet és jót lehet mondani; szinte csodálkozik az ember, hogy faluhelyen is produkálnak oly hatásos előadást, mely egy városi műkedvelőnek is diszere válhatnék. Nagy elismerést érdemel az a tény, hogy a jeleneteket a szereplők párbeszéd nélkül is ügyes nemajátékokkal kitöltötték és sok derűs pillanatot szereztek a résztvevőknek. Különösen kedves perceket szerzett *Fehérvári J.* a drótosított szerepben, meglátszik, hogy már nagyobb város műkedvelő társulatának is volt tagja, minden erőltettség nélkül, könnyedén adta bohókás szerepét. Kedvesen játszott Erzsike szerepében Anyos Ferencné, kinek jó partnere volt *Figura* szerepében *Gáspár J.* Nagy elismerést érdemel *Kőszá Jutka* szerepében *Márkus A.-né*, vonzóan, keresetlenséggel, szerepét átérve forgolódott a színpadon. A többi szereplők is, kovács, kovácsinas, esküdt stb. elég jól játszottak. Csak elismerést honorálhatja a faradozásukat, különösen Anyos Ferenc kántortanító rendezőit. Az előadást megismétlik.

— **Korai récepecsenye.** A récepecsenye, ki tagadná, finom táplalek. Különösen úgy kora tavaszszal zöld salátával ki ne kívánna meg. Sajnos, azonban csak gazdag emberek engedhetik meg maguknak ezt az élvezetet, a szegény ember csak úgy messziről nézheti, vagy legfeljebb a szagában gyönyörködhetik *Nyári Józsefné* cigányasszony nem elégedett meg a szaggal, hanem magát a pecsenyét is megkivánta. Egyik szép napon — mostanában történt — ügyesen elcsent *Sarányi Józsefnétől*, Rostási pusztáról egy szép anyarécét. A csendőrök azonban úgy rájlesztették, hogy a récepecsenye a torkán akad. Meg nem fulladt ugyan, de a hűvösre jut érte. Ezt ki nem kerülheti. Ez a korai récepecsenye története.

— **Kiszagdák bérlete.** Balatonkenese s a környékbeli községek kiszagdának régi vágya teljesül. A kath. tanulmányi alap balatonkenesei s vörösberegyi uradalmanak 1780 kat. holdnyi birtokait a Magyar Földhitelintézetek Orsz. Szövetsége az említett kiszagdák részére kibérelte. Az új bérlet október havában kezdődik.

— **Lóosztályozás.** Mindig nagy volt a hírneve a magyar paripának. A régi krónikások írásában is találunk rá nyomokat. Büszke is a magyar ember a lovára. Mikor a háborús világ kitört, nagy számban jöttek hozzánk lóvásárlók. Már most itthon is kezdik jobban becsülni ezt az őstenyésztést. A miniszterium egész pontos lóosztályozást rendelt el. A paripákat nemcsak felülvizsgálják, hanem 3 példányban kiállított lajtromot is fel kell venni róluk. A községi jegyzőknek kötelességükké tették a nyilvántartás vezetését, minden állományváltozást havonként egyszer be kell terjeszteni a járási főszolgabírákhoz. A veszprémi járásban május 15-től június 16-ig tart a lóosztályozás. Az osztályozási ténykedésnél jelen lesznek a főszolgabíró, a járási állatorvos, a katonai kiküldöttség és a községi előjáróságok. Szóval ezentul nemcsak a huszárt, hanem a lovat is sorozzák.

— **Zalaegerszeg haladása.** A zalamegyei államépítészeti hivatal 1914. évre hárommillió koronát vett be költségvetésébe, amelyből új hidakat, utakat és középületeket épít.

— **Ágylövédék a vasuti hid alatt.** Folyó hó 9-én délután a portyázó csendőrök Hajmáskér határában a vasuti-hid alatt egy kilóti, de nem explodált ágylövédékét találtak. Nem lehetett megállapítani ki vitte oda a golyót és mi célból. A golyót később megvizsgálták s amint a csendőrök 11-én jelentik, a kérdéses lövédék egy vaklövédék volt, amelyből veszedelem egyáltalán nem keletkezett volna. Az ismeretlen tettes ellen tovább folyik a nyomozás az irányban, hogy személyét megállapítsák, valamint azt is, hogy mi okból rejtett el a lövédékét a kérdéses helyre.

— **A májusi római zarándoklat.** Az Országos Katolikus Szövetség május 8-án országos zarándoklatot rendez Rómába. Dr. Csernoch János hercegprímás legutolsó körlevelében felhívja a papság és a hívők figyelmét erre a zarándoklatra és figyelmezteti őket, hogy a püspöki kar 1909. évi január hó 30-án kelt határozata értelmében a zarándoklatok mindenkor rendezője az Országos Katolikus Szövetség. A részvételi díj I. osztályon 210 K, II. osztályon 165 K, III. osztályon 100 K és olyan III. osztályú utasoknak, akik ellátásukról maguk gondoskodnak, 65 K. A jelentkezési határidő április 25. A jelentkezések IV., Ferenciek tere 7. sz. III. lepcső, I. emelet 8. alá küldendők. A zarándoklást Szemcsányi Lajos dr. egri érsek — a püspöki kar több tagjának csatlakozásával — személyesen vezeti.

— **A főtisztelendő egyházmegyei lelkész** arak figyelmébe ajánljuk *Homorai Béla* szobrász és oltárépítő kinek kitűnő munkájáról számtalan elismerő nyilatkozat tanuszkodik.

— **Aki kibukott a kocsiából.** *Német József* kovácssegéd vörösberegyi lakos kerékpározott Balatonalmádi útján. Az éppen arra kocsival elhaladó *Fürst József* kereskedő lovai megbokrosodtak a kerékpártól. *Fürst* kocsiját felbotorták. *Fürst* kiesett a kocsiából és oly sérüléseket kapott, hogy négy hétre kerül teljes felgyógyulásra.

— **Leletlenség.** A Muraszombatól Körmenre menő vonatonál egy ismeretlen nő a vonatban született csecsemőjét Nádasban kidobta. A síró gyermeket az arra járók észrevették, de a gyermek rövid idő múlva meghalt. A leketlen anya után nyomoz a rendőség.

— **Öngyilkosság.** *Biki Imre* nemesvámosi lakos f. hó 6-án a délutáni órákban az istálló gerendájára öklasztotta magát és meghalt.

— **Háziszarika.** *Farkas József* várpalotai gyógyszerész záraitlan pincejéből f. hó 9-én elvittek egy 30—35 liter bort és körülbelül 100 kor. értékű gyógyszert. A csendőrök megejtették a nyomozást s akkor kiderült, hogy háziszarika keze volt a dologban. Mert a gyógyszerész nem kívánta megbüntetést, elrejtették a vadat.

— **UF vasut épül Győr—Kisbér—Bábolna és Ács között.** Az elértekezletet az érdekeltek felek Győrött már meg is tartották.

— **Verekezés.** Husvét szabadságra jött haza Angerman János utászkatona. Ünnepi hangulatából azonban csunya módon kiabrándították *Lódor József* s *Óndi István*, akik vasnap reggel a szt. István-utcában megtámadták s minden ok nélkül véresre verték. A tettesek majd a bíróság előtt felelnék durva cselekedetükért.

— **Szavazókörök megállapítása.** Zalavármegyei rendkívüli közgyűlésén a szavazókörök megállapítása befejezést nyert.

— **Razia.** Rendőrségünk minden éjjel átkutatja a csavargók menedékhelyeit, különösen a vendéglők s majorok istállóit. A múlt éjjel is két munkatalan csavargót talált a püspökmajorban. Az egyik *Rigó József*, bakonyzentilászlói illetőségű 61 éves, aki tizennegyedszer büntetnek csavargásért. A másik *Gyóvári Márton József*, székesfehérvári illetőségű 20 éves legény. Mindkettőt megbünteti s hazatoloncoltatja a rendőség.

— **Ragadós betegség** tüneteinek lehet nevezni az ifjúság és felnőttek azt a szokását, hogy a kártyát és pénzredobálást annyira kedvelik. Még öreg öszülő emberek is a gyermekök közé elegyednek. A szülők erélytelensége az oka. Másik szomorú tény, hogy az öregeknek ezert nincs tekintélyük, mert „akik korpa közé keverednek...”

— **Régmúltból.** Most, hogy néhai *Tornyos Gábor* novai esperesplébános vegrendeltileg 6000 koronát hagyott a boczföldi temetőben építendő kápolnára, sok érdekes szöszézd adja elő magát. Régi boczföldi öregek szerint azelőtt is, sőt csakis a temetőben volt a templom. Csatarban, mely anyaegyháza volt Boczföldének, csak kolostor volt, honnan bencés barátok jártak át ladikón Boczföldre misézni, mivel Csatar és Boczfölde között ma is letező nagy völgy akkor vízzel volt telve. A csatári plébánia melletti dombot most is vardoombnak nevezik. A boczföldi temetőben apáról fiúra maradt hagyomány szerint, még a régi templom helyét is ismerik az elők. Ugyancsak az öregek állítása szerint a törökök ágyuzták össze a boczföldi templomot s egy ilyen ágyugolyó most is birtokában van öreg *Donpóth János* boczföldi lakosnak, ki apjától átörökölte s akinek 90 év felé jár életkora. A golyó súlya 10 kilogramm. A régi öregek azt is mondják, hogy a régi boczföldi templom hangrajai a temető mellett kicsucosodó dombon vannak elrejtve. Ott volt egy mely kut, s a törökök abba dobálták bele a templom szobraival egyetemben. Barcsak felkeltenek egy regész kíváncsiságát soraink, lehet, hogy sok múkinés és érdekességgel teli mult lenne ismerőse.

— **Triesti általános biztosító társulat** (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10. és 12. A „Közgazdaság” rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), e legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki e célból hozzáfordul, a legnagyobb keszséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg- és betörés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és vízontbiztosító r. t., baleset- és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság, valamint kezességi és övadékbiztosításokat, elutalajonítást, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosításokat és versenylovak, telivérek és egyéb értékesebb tenyésztőállatok biztosítását a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság, valamint áru- és utipodgyászbiztosításokat az Európai áru- és podgyászbiztosító részvénytársaság számára. — A veszprémi főügynök: *Rosenthal Nándor és Fia.*

— **Vitorlásversenyek.** A balatoni Yacht-klub már a tel folyamán előkészítette a tavaszi s nyári versenyeket. A klub agilis elnöke, *Hunyady József* gróf Angol- s Nemetországban tanulmányozta ezt az érdekes vízisportot s előterjesztése alapján a sportbizottság egyhangulag a nemzetközileg egységes rendszert fogadta el oly módosításokkal, amelyeket a hazai viszonyok szinte követeltek. Hogy nem maradtak meg az egységes képlet mellett, az a főoka, hogy a klubnak még nincs egységes hajótipusa. A yacht-klubnak aligai, világosi, siófoki, szemesi, lellei, revfülöpi, kesztihelyi s almádi osztályai egész télen át érintkezésben voltak. A tervezett téli vitorlászakázást nem tudták a Balatonon rendeztesíteni, de annál inkább készültek a nyári sportra. Van az egyletnek 400 tagja, 200 egyvitorlász és 100 kétvitorlász yachta. Együttesen egész kis flotta, melynek felvonulása imponáns látvány lesz. A vezetést az idén is a lellei osztály tartja meg. Júliusban az összes osztályok bevonásával turaversenyt rendez a Balatonon. Reggeltől estig szántják a vizet. Leléről kiindulva Siófok, Aliga, Almádi, Fűred, Revfülöp, Badacsony, Kesztihely s Fonyód érintésével fejezik be a körutat. A három napra tervezett verseny alatt meglátogatják az összes fűrdőket.

— **Bucsu.** Talán az első a bucsuk között a baki, melyet husvét hétfőn tartottak meg nagy ünnepek között. Bicska nem szerepelt.

Alapítottatott 1906.

HOMORAI BÉLA
Veszprém

Batori-utca 8. szám

Fa-szobrász és templomfestő, oltár-építő műfaragó műintézet

Templomi berendezés

Készíték mindenféle templomi és kápolna-berendezést

Régi oltár- és templomberendezések a legtartósabban aranyoztatnak és ujítatnak meg. Munkamegtéktetés, rajz és tervek díjmentesek

Jótállás mellett

készíték jutányos árban, tartós kivitelben stilszerű oltárokat, szószékeket, Urkoporsókat, lourdesi barlangokat, keresztutakat, szt. szobrokat fából és templompadokat

— **Lewisch Robert** egyházi műpar-intézetének mai hirdetését olvasóink b. figyelmébe ajánljuk.

— **Vidéki szokás.** Zalaegerszeg és vidékén szokás nagyszombaton éjjel a határjárás. A török időkben ugyanis egy nagyszombati feltámadási procezióra fentek fogukat a törökök. Azt gondolták, hogy könnyű lesz a fegyvertelen egerszei népet lekaszabolni. De előre jelentették a dolgot a vári katonaságnak s így a nép fegyveresen jelente meg a proceziót, a törökök támadását visszavérte. Innen a szokás eredete, melyet Bakon is tartanak.

— **A somogyi új vasut.** Kaposvár néhány évvel ezelőtt nem támogatta a kaposvár—igali viciális megépítését, holott ez a tervezett vasut Somogy megyének legtermékenyebb s mezőgazdaságilag legfejlettebb vidéket, az igali járást csatolná Kaposvárhoz. Ötvi szünetelés után a terv újra szövegére került s most már Kaposvár is mindent elkövet, hogy az új vasutat kiépítsék. Az építési engedélyt a kereskedelmi miniszter a kaposvár—mocsoládi helyierdekű vasut részvénytársaságának adta ki. Az új vasut Kaposvárról kiindulva s Igalit érintve, Kocsolánál kapcsolódik a győr—dombóvári vonalhoz s így Tolnamegye egyrészt érdekeltjei körébe vonja.

— **Mulatság.** A somogykáradi kath. Műsági egyesület I. hó 13-án, a nagyvendéglőben saját pezstára javára színelőadást rendezett, ugyancsak 26-án színelőadással egybekötött táncmulatságot rendez. Előadásra kerül a „Becsület szívek” népszimű s egy monolog.

— **Uj járás Somogyban.** A kadarkutiak évek óta mozgolódnak, hogy Kadarkut székkellyel új járást létesítsenek. Ez lenne Somogyországnak tizedik járása. Eddig azonban csak kormánykörökben keresték az összekötést, holott a miniszter szerint az első lépést a törvényhatóságnak kell megtenni. Kadarkut s az érdekelt szomszédos községek vezetői múlt kedden deputáitak *Malcfavay* Geza főispánnal s *Kacsócsics* Lajos alispánnal a kadarkuti járás ügyében. Mindket helyen kedvező választ kaptak s most már a kadarkutiak kérését a vármegye jóindulata is támogatja a belügyminiszter előtt.

— **Műkedvelő előadás.** A sümegi polgárkath. köre I. hó 19-en a kath. Legényegylet dísztermében, a kath. kör házalapja javára táncvigalommal egybekötött műkedvelői színelőadást rendez. Színré: „A bor.” Falusi történet három felvonásban.

— **Keresik a halál okát.** Szabó Imre, szül. Pongrácz Eszter április 11-én mátyásutcai szolgálati helyen kis gyermeket hozott világra. Még pedig a padlón, ahová ruhaváltás végett ment fel. A csecsemőt ruhába takarva a szomszédba vitte s onnan küldték a golyamtaért. Az újszülött azonban rövid pihetés után meghalt. Városi orvosunk véleménye szerint helyes kezelés hiányában elvérzett a csecsemő. Fel is boncolják s majd a boncolási jegyzőkönyv igazolja a halál okát.

— **Felülfizetés.** A veszprémi iparos ifjak önképző egylete által husvét másodnapján tartott műkedvelői színelőadás alkalmából felülfizetési szívek voltak: Dr. Övári Ferenc, Káuzli Dezső 10—10 K, Reiner Gyula 8 K, Rainprecht Antal 6 K, Koller Sándor 4 K, dr. Rédey Gyula 3 K, Kránitz Kálmán, Adám Iván, Peller Pál, Szigeti Ákos, Zschmann János, Dobis József 2—2 K; Szébo Albert, N. N. 1—1 K, mely szíves támogatásért ezúton fejezi ki köszönetét az egyesület elnökére.

— **Bárki 3 koronáért 100 darab szép képeslapot vehet** Pongrácz Andornál. Óriási választék. Állandóan raktáron tartja a legizlesebb újdonságokat lapokból és levelepapírokból. Minden versenyen aluli árak.

Fogászati műterem

Veszprém, Rákóczi-ter 22. sz. Telefon 49. Intézetben

Wellner Gyula

régi jóhírű fogászati műterem. Rendelkezésre áll az összes fogászatba vágó műveletekre.

Foghuzás, fogtömés, műfogak, fogsorok.

A szápadlás nélküli műfogak speciális készítője.

Számtalan elismerő levél.

Tanítóknak kedvezmény.

IRODALOM.

• Az **Élet** című szépirodalmi hetilap április 19-iki számában Kassák Lajos „Fehér hegedű” című hosszabb novellájának közlését kezdi meg, melyen kívül találunk még elbeszélést Kádár Lehelről és Pataki Nevelentől; verseket pedig Gyöngyös Mara, Lendvai István, P. Pál Odón és Vas Imre-irtak s számba. Cikket olvashatunk Andor Józsefől, Dömötör Istvántól és Figyelőtől. Ezenkívül a rendes heti rovatok és aktuális illusztrációk élénkítik meg e kitűnően szerkesztett hetilap legújabb számát. Szerkesztő Pethő Sándor. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Damjanich-utca 50. Előfizetési ár félve 10 korona.

• A „**Vasárnapi Ujság**” április 19-iki száma nagyon sok pompás kivitellű érdekes képet közöl néhai gróf Palfy János, bécsi palotájáról, a Nemzeti Szalon kiállításáról, a hőmezővásárhelyi cserépedényekről (Márkus László cikkekkel), a husvétii football-versenyekről, az ungmegyeri arvizról, stb. Különös érdekesség Mistral levelezése már szintén elhunyt magyar fordítóival s a Mireja egy részlete. Gróf Vay Péter Cambodzsáról ad érdekes cikket és képeket öföldik világkörüli utazása során. Szépirodalmi olvasmányok: Kalka Margit és Lagerlöf Zelma regénye, Szöllösi Zsigmond novellája, Rédey Tivadar verse, Schöpflin Aladár színházi cikke. Egyéb közlemények: képek a főváros háztartási iskolájából s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A „**Vasárnapi Ujság**” előfizetési ára negyed évre öt kor., a „**Világkronika**”-val együtt hat korona. — Megrendelhető a „**Vasárnapi Ujság**” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám). Ugyanígy megrendelhető a „**Répes Néplap**”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félve két korona 40 fillér.

SPORT.

Husvétii mérkőzés. Husvét hétfőn a V. T. C. Szekesfehérvári Déli Vasuti Torna Club I. (3. 3.) csapatával mérkőzött. Eseményszámba menő football-mérkőzés volt, mert a veszprémiek ugyancsak kitétek magukért. Mindkét csapat igen szép játékokat produkált, erőszakmentesen, szabályszerűen. Az első goal a 35-ik percben repült a veszprémiek kapujába, amelyet Singhoffer kapus mestersen védett. Rövid idő múlva a veszprémiek kiegyenlítették, sőt az első fél időben még egy goalt sikerült beadni a szekesfehérváriknak, így az első fél idő eredménye a veszprémiek javára 2:1 volt. A második fél időben a szekesfehérváriak kornerből adták a második goalt s heves támadásokkal igyekeztek helyrehozni az első fél időben elmulasztottakat. A **végeredmény 3:3 lett.** A mérkőzést Nagy Mór szövetségi bíró (Budapest) vezette, kiváló tudással és eréllyel. A közönség is mindjobban kezd érdeklődni a mérkőzések iránt, s talán még megér-

jük, hogy a veszprémi közönségbe is szorul egy kis sportszeretet. Vasárnap a szekesfehérvári OLD BOY csapat érkezik városunkba, hogy a V. T. C.-vel összemérje erejét. Előreláthatólag, — hacsak az összeállítás valami nem gátolja, — a veszprémiek győzelméről adhatunk hírt. A mérkőzést a tótvázyonfi fatelep kertjében levő sporttelepen fogják megtartani s kezdete délután 4 órakor lesz.

KÖZGAZDASÁG.

A Triesti Általános Biztosítási Társulat (Assicurazioni Generali)

f. évi március hó 17-én tartott 82-ik rendes közgyűlésén terjesztettek be az 1913. évi mérleg. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1913. évi december 31-én érvényben volt **életbiztosítási tőkeösszegek** 1,297,036,630-20 K-t tettek ki és az év folyamán bevett díjak 56,381,050-47 K-ra rugtak. Az **életbiztosítási osztály** díjtartaléka 22,566,540-30 koronával 398,114,196-97 K-ra emelkedett. Az **életbiztosítottak osztalék-alapja** 7,515,715-11 K-t tesz ki. A **tűzbiztosítási ágban**, beleértve a **tűzközüveg biztosítást**, a díjbevétel 19,367,541,835 K biztosítási összeg után 33,058,512-87 K volt, miből 11,771,428-47 K viszontbiztosításra fordítottot, ugy, hogy a tiszta díjbevétel 21,287,084-40 K-ra rugott és ez összegből 15,425,174-22 K mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 160,198,898-15 K. A **betörésbiztosítási ágban** a díjbevétel 1,774,925-69 K-ra rugott, miből levonván a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevétel 982,230-66 K-t tett ki. A **szállítmánybiztosítási ágban** a díjbevétel 7,340,807-26 K-t, mely a viszontbiztosítások levonása után 3,362,470-05 K-ra rugott. **Károkkért a társaság 1913-ban** 50,202,042-11 K és alapítása óta **1,163,020,163-67 K-t** fizetett ki. E kártérítési összegből **házánkra 233,952,606-56 K** esik. — A **nyereség-tartalékok** közül, melyek összesen **15,504,719-08** koronára rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti **nyereség-tartalék**, mely 7,971,112-52 K-t tesz ki, az **értékpapírok árfolyam-ingadozására** alakított tartalék, mely az idei átutalással együtt 4,948,531-55 K-ra rug, továbbá felemelendő a 160,000 K-ra rugó **kétes követelések tartaléka** és az **ingatlan tartalék**, mely az idei átutalással 2,425,075-01 K-t tesz ki. Részvényenkint 720 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek az idei átutalások folytán **434,367,388-47 K-ről 456,949,184-97 K-ra** emelkedtek, a következő elsőrangú értékekben vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 105,861,710-28 korona. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 51,760,232-04 K. 3. Letétbe helyezett értékpapírokra adott kölcsönök 5,459,438-35 K. 4. Értékpapírok 237,342,355-22 K. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 46,666,706-21 K. 6. Tárcza váltók 719,310-61 K. 7. Készpénz és az intézet követelése a hitelezők követeleisének levonásával 9,139,432-26 K. Összesen **456,949,184-97 K.** Ezen értékekből **85 millió korona magyar értékekre esik.** — A „**Minerva**” általános biztosító részvénytársaság Budapestén, — mely az Assicurazioni Generali leányintézete, — egyéb ágazatain kívül foglalkozik a kezesség- és óvadék-, valamint az elutaljonítás-, lopás-, hűtlen kezelés- és sikkasztás elleni biztosítással, nemkülönben a versenylovak, televérek és más értékesebb tenyésztések biztosításával, mely új ágazatokat nevezett társaság vezette be hazánkban, valamint áru- és utipodgyászbiztosításokat az Európai áru- és podgyászbiztosító részvénytársaság számára.

Hazánk legelső és legnagyobb

templomberendezési műintézete.

Szobrászat, oltárépítészet, aranyozás és festészet. Templomok stílszerű új berendezése. Oltárok, szószékek, keresztutak, urkoporsók, szobrok, stációképek, gyónószékek és templompadok készítése.

Régi oltárok renoválása, aranyozása és festése.

Templomfestés a legegyszerűbbtől a legművészibb kivitelig. Szegény templomoknak kedvezmény és részlettörlesztés. Munkamegtéknítés és megbeszélés végett saját költségemen utazom. Készített munkáim művészi és tartós kivitell elismerő iratok ezreivel bizonyíthatom.

Árjegyzék ingyen és bérmentesen.

LEWISCH ROBERT Szombathely.

A Dunántul legszolidabb és egyházi műiparintézete.

Ugy technológiai, valamint a külföldi legelsőrendű műintézeteiben elsajátított sokoldalú gyakorlati képzettsége folytán ajánljuk a főtisztelendő Klerusnak **oltárok, szószék, stációképek, szobrok, keresztlőkutak, urköporsók** stb. legművészebb előállítására, valamint ilyenek stilszerű és kiváló ízlésű **restaurálására, illetve festésére és aranyozására.**

Templomfestés a legegyszerűbbtől a legművészebb kivitelig.

Antik utánzása, illetve antikszerű festés aranyozás, polirozott márványozás, színes pácolás.

Terv, költségvetés, helyszíni szemle díjmentesen.

Mintákkal kívánatra készítséggel szolgálók.

LORENCZ ANTAL Zalaegerszeg, Eötvös-utca 6. szám.

• A müncheni keresztény művészeti társaság tagja. •

Anyakönyvi kivonat.

— 1914. április 8-tól április 15-ig —
Születés.

Pfeil Tamás pü. számellenőr és Huszár Mária Etelka fia Miklós György r. kath. — Csertán Gyula magánzó és Vik Ágnes fia Ferenc István Gyula r. kath. — Németh Zsófia varrónő leánya Erzsébet r. kath. — Bakai István ácssegéd és Varga Mária leánya Ilona r. kath. — Arnhoffer József kisbirtokos és Varga Terézia fia Lajos r. kath. — Szabó Imre földműves és Pongrácz Eszter leánya meg utónevét nem kapott ref. — Szelmayer Károly kőégyártóiparos és Draskóczy Irén leánya Sarolta Irén r. kath. — Fehér Ferenc könyvelő és Brantza Róza fia Fe-

renc Gyula Tibor r. kath. — Sági Sándor cipésziparos és Bencsik Emma leánya Emilia Erzsébet r. kath. — Csomai Lajos napszámos és Varga Eszter fia Károly Lajos r. kath. — Hegyi Ferenc mezőgazdasági család és Horváth Mária fia halvaszületett.

Halálozás.

Kuti Katalin Margit 11 éves r. kath. — Klobusitzky József 4 hónapos r. kath. — Badics Péter szabósegéd 54 éves ág. h. ev. — Virág Terézia 14 hónapos ág. h. ev. — Tóti Rozália 28 éves r. kath. — Fejes Ida 10 hónapos ref. — Paur János 8 éves r. kath. — Szabó Imre leánya meg utónevét nem kapott ref. — Horváth János 10 hónapos r. kath. — Özy Benkő Istváné Leitner Erzsébet magánzó 70

éves r. kath. — Fenyő János takarékpénztári hivataloszolga 56 éves r. kath.

Házasság.

Az elmúlt héten nem köttetett.

— **Legjobb vetőmagvak:** olomzárolt löher, luczer, Fido veszprémi káptalan uradalmában termelt **mohar**, bükköny, szibériai vörös köles, fehér köles, baltaczin, einquantin stb., kapható **Kemény Aladár** gabonabizományi üzletében Veszprém. — Telefon 50. — Vidéki megrendelések legpontosabban eszközöltetnek.

≡ Aki olcsó ≡
és jó munkát akar, — keresse fel PINKÁSZ MÓR
kőégyártót és kárpitost
Szt. István-ut 3. sz. saját házában.
Kapható mindenféle új és használt kocsik igen jutányos árban. Esetleg viselt kocsik becséreltetnek.
Mindenféle kárpitos munkát is jutányosan elvállalok.

V Értésítés!
AN szerencsém a főtisztelendő **Papság** b. tudomására hozni, hogy **HERMAN ISTVÁN** régi, jó hírű papiszabó műhelyét átvettem, amelyet már öt év óta a legnagyobb megelégedésre tovább is folytatok. Készítek reverendákat, címádákat. Vidéki megrendelésnél elegendő egy viselt reverenda beküldése. A rendeléseket úgy helyben, mint vidékre, a legelőrebb idő alatt pontosan teljesítem. Tisztelettel kérve a fido Papság jóakaratu pártfogását s vagyok készséges szolgálattal:
ILLIKMAN PÁL
papi és polgári szabó Veszprém, Vár-utca 3.

Egyedül fehérmű bizományi lerakat:
Rádi István és Tsa
cseggel Veszprém, Fő-ter.
Férfi színes ingek gallér nélkül
35-46 cm.-ig raktáron.
Árak: 2.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.— korona.
Férfi fehér ingek gallér nélkül
35-46 cm.-ig raktáron.
Árak: 2.—, 3.50, 5.—, 6.—, 7.50 korona.
Férfi színes turista ingek
35-47 cm.-ig raktáron.
Árak: 2.50, 3.50, 5.—, 6.— korona.
Férfi fehér apacs ingek
3.—, 5.—, 7.— korona.
Gyermek fehér és színes ingek
2.50, 3.—, 3.50 korona.
Férfi hálóingek
35-47 cm.-ig raktáron.
3.—, 5.—, 6.50 korona.
Férfi alsó nadrág gombos. Árak: 2.50, 3.—, 3.50, 4.— korona.
zsinóros. Árak: 1.50, 2.40, 3.— korona.
rövid, színes.
Árak: 2.—, 3.50 kor.
Nagy választék
Borsalinos és Gyukits kalapokban.
valamint a legújabb nyakkendők, gallér-, harisnya-, zsebkendők- és keztükben.
Ernyők 12 nap jótállással, sétabotokban legjobb különlegességek raktáron.
Plebanos és tanító uraknak 8% árengedmény.
Levélbeni rendelések legpontosabban eszközöltetnek, meg nem eléelő árut készséggel visszaveszünk.

Veszprém, Fő-utca,
most
▶ Rákóci-utca 5. sz. ◀
emeletes ház
mely **6%**-ot
▶ tisztán jövedelmez ◀
szabadkézből eladó!
Bővebb értesítés ugyanott nyerhető.

Sok időt és oldatot takarít meg az, aki
összes = „TEMPUS“ = permepermeterező szórócsővel gépeit = „szereli fel!”
Fele idő alatt képes vételezni egy munkájának sikere ötszorosabb.
Ára: K 18. **!!!** Ára: K 18.
!! Négy napi munka után !! ez a költség megtérült!
Egyedüli beszerzési forrás a „BORASZATI LAPOK” szerkesztősége
:: Budapest, IX., Üllői-ut 25., II. 11. ::

Templomgyertyák minden nagyságban.
4-szer finomított órák-lámpaolaj, melynek tisztaságáért szavatolunk.
A Nagykanizsa és környékén lakó főt. papság
szíves figyelmébe ajánlja magát **GYENES ÉS SZABÓ** fűszer- és csemegekereskedő cég,
mint Nagykanizsán egyetlen **katholikus** és szakmába vágó üzletét. — Raktáron tartjuk csakis a legjobb minőségű **fűszer- és csemegeárakat**, honi és külföldi borokat, likőröket, pezsgőket, **sajtókat, halakat**, naponta érkező **friss felvágottakat**, prágai sonkát, bécsujhelyi virslit stb.
Szíves pártfogást kér **GYENES ÉS SZABÓ** (ezelőtt Marton és Huber) Nagykanizsa, Deákter 15.
Nagy raktár az összes ásványvizekből.
Telefon-szám 91.

Asványvíz és gyógyvizek nagybani raktár.

Bőjti idény

értesítés.

Ajánlok:
folyton friss
érkezési

bel- és
külföldi csemege-árúkat,
sajt, hál és konzerveket

Ementáli sajt 1 kg 3.20 Vajas lipótól 1 kg. 2. —
Groyer 2.60 Körített lipót 3. —
Strachino 3.20 sajt külföldi 3. —
Gorgonzola 3.60 1/2 kg-eslos fahordó 1.50
Roquefort 6. — 6 drb Imperial 2.16
Trappista 3.80 Romarol 1 drb 2.80
mag. ar. 2.60 Dóri 1. — 2.80

Teavaj naponta friss!

Pisztráng olajba 1 drb kor. 3. — 2.20 1.20 — 70
Sardinia olajba 31 fillertől 3 korona 50 fill. —
Francia sardiniaak többféle.
Norvég sardinia 1 darab 90 fill.
Rak. lagac, Thon és Pastetom-felek
nagy választékban.

Idényszerű főzelekek állandóan.
Friss déli gyümölcs.

FELBINGER SCHÖLSCHITZLI zartított főzelek
főraktára. JULIEN paraj, sóska hab, tók, borsó,
kalarabé, zöldbab, zselatin csomagokban 1 csom.
mag 80 fill. SZARITOTT GOMBA 1 csomag 1.30
konzervált BABÓCU KORHORSO 1 kg. dob. 1.20

Dörgésel keszes laantörand PALACK-BORAI
és az orv. Muta-pince palack-borai. Scham-
burg Lippe herceg-fele vörösbörök.

Postai rendelések azonnal eljárnak intézve,
helybeli rendelések pedig házhoz lesz szállítva.
Tisztelettel!

Bakos Kálmán
Veszprém. Telefon 55.

ÉRTESETÉS.

Tisztelettel van szerencsém értesíteni Veszprém és vidéke mélyen tisztelt közönségét arról, hogy f. év január hóban a M. kir. ipar- és kereskedelmi miniszter ur rendelethez folytan, cipészipari szaktanfolyam tanítására Biharm. Tenkéré és onnan pedig Bácsstopolyára küldtettem mint szaktanító (mire képesítem van), mely idő alatt üzletemből távol voltam, miért is a talán előfordult mulasztásokért szíves elnézést kérek és egyben tudatom, hogy folyó év március hó 15-től üzletemet, mely *Kossuth Lajos-utca 19. szám alatt van*, személyesen vezetem és minden igyekezetem az lesz, hogy nagyra becsült rendeléimet pontosan és jól kiszolgálhassam, miért is a mélyen tisztelt közönség szíves pártfogását kérem.

Kiváló tisztelettel!

Hidvégi Antal,
cipésmester.

MIELŐTT SZŐLŐVESSZÓT SZŐLŐOLTVÁNYT, — BORT — gyümölcs- és diszfát

vásárolna, a saját érdekében kérje legujabb képes árjegyzékünket, mely mindenkire nézve sok hasznos tudnivalót tartalmaz. — Pontos cím:

Szücs Sándor Fia
szőlőoltványtelep és bortermelő részv.-t.
BIHARDIÓSZEG.

ROLAND FERENC

orgona- és harmonikumkészítő
VESZPRÉMBEN
Ostromlépeső-utca 5. sz.

Elvállal teljesen új orgonák építését a legegyszerűbbtől a legdjesebb, kivitelig — pneumatikai rendszer szerint. ORGONÁK átalakítását és hangolását jutányos árban számítom. Iskolák részére HARMONIAMOKAT jó erős kivitelben készítek. ZONGORÁK javítását és hangolását úgy helyben, mint vidéken a lehető legrövidebb idő alatt eszközök.

Egy-két középiskolai osztályt végzett, jó családból való fiú az Egyházmegyei Könyvnyomdába megfelelő fizetéssel felvétetik

Alapított 1894-ben

Villanyerőre berendezve

Egyházmegyei Könyvnyomda

Készít a legrövidebb idő alatt a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig minden néven nevezendő könyvnyomdai munkákat, úgymint: röpiratok, füzetek, könyvek, folyóiratok, árjegyzékek, körlevelek, hirdetések, falragaszok, évi jelentések, mérlegek, kimutatások, gyászlapok, rovatolt táblázatok, névjegyek, meghívók, eljegyzési és esketési tudósítások, számlák, címkek, plébániák és iskolák részére szükséges mindennemű nyomtatványokat jutányos árakon számítva

Raktáron tartja plébániahivatalok és iskolák részére szükséges mindenfélé hivatalos nyomtatványokat, melyek tetszés szerint füzve vagy bekötve szállíttatnak. Hivatalos levélpapírok és borítékok, okmányborítékok mindenfélé alakban és színben. Egy- és négyvonalas vizsgalapok, 10 százalék a Tanítók Háza javára. Fizetésmeghagyás iránt járásbíróshoz intézendő kérvény: a) Körtagsági díjjal tartozó hátrálékosok, b) a Gondviselés hátrálékosai ellen, lvenként 4 f.

Telefon 61

Veszprémben

Telefon 61